

Od julija 1981 do aprila 1983 je bil tajnik Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Je član Znanstvenega sveta imenovanega inštituta, uredniškega odbora Geografskega zbornika, Geografskega vestnika in Etnološke topografije slovenskega etničnega ozemlja 20. stoletja. S 1. januarjem 1992 je sprejel zahtevo in nehvaležno mesto upravnika Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.

Leta 1976 je dobil plaketo mesta Mikulov v ČSSR, leta 1979 pa priznanje Skupščine občine Žalec. V letih 1981 in 1985 se je strokovno izpopolnjeval na Geografskem inštitutu Bolgarske akademije znanosti v Sofiji.

Skupaj s čestitkami želimo jubilanту, da bi še naprej slovenski geografiji dajal vsaj toliko, kot ji je doslej; iz zgornjega pa vemo, da je bilo tega zelo veliko. Milan, še mnogo zdravih in uspešnih let!

Drago Meze

Polde Oblak

(11. 11. 1924 – 13. 11. 1993)

V letošnji jeseni (13. 11. 1993) je iztrgala smrt iz naših stanovskih vrst srednješolskega profesorja in pesnika Poldeta Oblaka, starega komaj 69 let. S svojim delom, ki je segalo na področje preučevanja slovenske zemlje in njenih naselij kakor tudi na področje kulturne ustvarjalnosti, bo trajno zapisan v naši znanstveni in kulturni zgodovini.

Polde (Leopold) Oblak se je rodil 11. novembra 1924 v Medvodah v obrtniško-delavski družini. Osnovno šolo je obiskoval v Preski pri Medvodah, gimnazijo z maturo je opravil v Ljubljani leta 1944. Po odsluženju vojaškega roka se je spomladi 1946. leta vpisal na ljubljansko univerzo, kjer je študiral geografijo in etnografijo. Študij z diplomom je končal v začetku leta 1950. Kot profesor geografije je služboval na gimnaziji v Kranju (1950–51), Stični (1951–57) in v Šentvidu nad Ljubljano (1957 do 1960). Tedaj je prekinil stalno delovno razmerje zaradi študijskih razlogov. Za krajši čas je odpotoval v ZDA. V šolskem letu 1961/62 je bil pogodbeno zaposlen na II. gimnaziji v Ljubljani. V jeseni 1963 je vpisal podiplomski študij geografije na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, katerega je uspešno zaključil z javnim zagovorom magistrske naloge "Geografija naselij v grosupeljski mikroregiji", in sicer 29. junija 1966.

Prvo Oblakovo strokovno delo je razprava "Moško in žensko prebivalstvo v Sloveniji" (GV, XXII., 1950, str. 95–99 in karta v prilogi), ki je temeljila na predstavitvi predhodnih rezultatov popisa prebivalstva 15. marca 1948 v LR Sloveniji. Tehtnejša in precej obsežnejša je študija "Morfogeneza dna Ljubljanske kotline (Geografski zbornik, I., 1952, str. 121–166), v kateri je opozoril na nastanek in razvoj konglomeratnih osamelcev ter na dejstvo, da je diluvialno in postglacialno vodno omrežje domala istovetno s hidrografskim omrežjem iz zgornjega terciarja. Tretje obsežnejše Oblakovo delo s trajnejšo veljavo je študija "Jelovica.

Poglavje iz prirodne geografije" (GV, XXXI., 1959, str. 3–18). V njej so prikazani in osvetljeni kamninska sestava, morfogeneza s posebnim poudarkom na prikazu sledov poledenitve, pa hidrografske in podnebne razmere ter vegetacija in živalski svet. Oblakovo najobsežnejše delo je magistrska naloga, ki pa je nenatisnjena. Težišče magistrskega dela je namenjeno fiziognomično-genetski osvetlitvi naselij. V njej je zbrano nenavadno mnogo podrobnega gradiva o naseljih, kmečkih domovih in funkcijski razporeditvi njihovih sestavnih delov, o tipih hiš in gospodarskih poslopij, teritorialnem razvoju naselij pa tudi o spremembah v njihovi gospodarski dejavnosti in usmerjenosti.

Poleg navedenega obsega Oblakov ustvarjalni opus še številne druge in krajše prispevke, ki so bili objavljeni v Geografskem obzorniku, Gospodarskem vestniku, v reviji Življenje in tehnika, Izletnik idr. Med letoma 1957 in 1964 je objavil v Geografskem obzorniku okrog 20 prispevkov. V njih prikazuje in vrednoti nova geografska učila (1957 in 1961), podaja njihovo strokovno razčlenbo (1961), razmišlja o zasnovi geografskih ekskurzij (1961), še posebej o tistih, ki so usmerjene v gozdno-gospodarsko in lesno-industrijsko območje (1964). Napisal in objavil je več knjižnih poročil in ocen.

Za celostno predstavitev življenja in dela prof. Poldeta Oblaka je potrebno vsaj omeniti njegove stvaritve na področju slovenske literarne ustvarjalnosti. V tem priložnostnem spominskem zapisu ne more biti celostno predstavljena in ovrednotena Oblakova ustvarjalnost na področju pesništva. Pesmi je objavil v Borih (1955), Novih obzorjih (1955), Problemih in drugod. Izdal je tri samostojne pesniške zbirke in sicer: a) Lirična sinfonija (Samozaložba, Kranj 1953, 76 str.); b) Sinfonija samote. Srebrna sinfonija (Medvode 1956, 107 + II. str.) in c) La Symphonie Lyrique (Pariz 1956, 38 + I. str.). Vse tri zbirke so naletele na izredno širok odmev med književnimi poročevalci in kritiki. Po Paternujevi razčlenbi sodi pesnik P. Oblak k tistemu vojnemu rodu ustvarjalcev, ki je prehajal od partizanskega in socialističnega realizma k moderniziranim oblikam romantizma. Oblakova poezija je usmerjala k bolj zasebnemu čustvovanju pa k romantično ali ekspresionistično popisanim lepotnim zatišjem in sanjam. Njegova lirika nosi v sebi tenkočutna razpoloženja in duhovna stanja. Njegov sonetni cikel Srebrna sinfonija pa ves teži k miselnemu razglabljanju o avtorjevi življenjski usodi. (Podrobnosti prim. v: Slovenska književnost 1945–1965. I. knjiga – Lirika in proza. Lj. 1967, str. 128 in 134.)

Prof. mag. Polde Oblak je bil izjemen razumnik nemirnega, iskateljskega in ustvarjalnega duha. Lepote in posebnosti slovenske zemlje in njenega človeka ni sprejemal in dojemal samo z ustaljenimi strokovnimi merili, temveč je videval in iskal v njih mnogotere razrešitve vsakdanjih človekovih stisk in tegob. Vse to pa je uspel in umel zelo spretno izpovedovati v svojo apolitično in ekspresionistično liriko. Za vse, kar nam je dal in zapustil smo mu iskreno hvaležni tudi slovenski geografi.

Milan Natek